

Lausunto

18.11.2011

SM041:00/2011
SISÄASIAINMINISTERIÖ
24.11.2011
INRIKESMINISTERIET
1 (4)

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

hare@intermin.fi
lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi
jukka.tukia@intermin.fi

Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö 26.10.2011 (SM041:00/2011)

Asetusluonnokset rahapeliin toimeenpanosta sekä rahapeliin pelisäännöistä

Sisäasiainministeriön poliisiosasto on pyytänyt Raha-automaattiyhdistykseltä lausuntoa rahapeliin toimeenpanoon liittyvistä asetuseroista sekä rahapeliin pelisäännöistä.

Lausuntopyynnön mukaan nykyinen vuoden 2011 loppuun saakka voimassa oleva rahapelilupa on tarkoitus korvata 1.1.2012 voimaan tulevien arpajaislain muutosten mukaisesti valtioneuvoston asetuksella ja sisäasiainministeriön vahvistamat pelisäännöt on tarkoitus antaa sisäasiainministeriön asetuksella. Ehdotetut asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin arpajaislain muutoksetkin, eli 1.1.2012.

Raha-automaattiyhdistys (RAY) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Raha-automaattiyhdistyksen rahapeliin toimeenpanoa koskeva valtioneuvoston asetus

Asetuksen 1 §

Asetuksen 1 §:ssä on määritelty peleihin osallistuminen. RAY kiinnittää huomiota siihen, että sen peleihin osallistuminen edellyttää muutakin kuin pelimaksun maksamista. Pelimaksun maksamisen lisäksi merkitystä on pelisääntöjen edellyttämällä toiminnalla (esim. pelimerkkien sijoittamisella tai automaatin painikkeiden painamisella ja pelin käynnistämällä). Asetuksen teksti ei ole tältä osin täsmällinen ja asiaa olisi syytä täsmentää ainakin perustelutekstissä.

RAY huomauttaa, että etäpelin käsitettä on käytetty ainoastaan RAY:n pelien osalta. Tältä osin asetustekstejä olisi syytä yhtenäistää, koska kaikki peliyhteisöt tarjoavat tämän kaltaisia sähköisiä pelejä esim. netin välityksellä.

RAY esittää lisäksi, että kyseisen 1 §:n loppuun lisättäisiin tarkentava määritelmä siitä, että *"samaan peliin voi osallistua myös eri jakelukanavien kautta"*. Tämä on jo nykyisellään mahdollistettu tiettyjen pelien pelisäännöissä ja on tarpeen sen vuoksi, että RAY:n rahapelistrategian mukaista on

18.11.2011

tarjota kuluttajille mahdollisuus osallistua samaan peliin eri jakelukanavien (esim. netti, kasino, pelisalit jne.) kautta.

Asetuksen 4 §

RAY esittää, että 4 §:n viimeiseen virkkeeseen lisätään selvyyden vuoksi samanlainen täsmennys kuin on esimerkiksi Veikkauksen asetuksen vastavassa kohdassa: ”viimeistään *perimisajan päättymistä* seuraavan kalenterivuoden aikana”.

Asetuksen 5 § ja 6 §

RAY esittää, että 5 §:ssä olevat enimmäisautomaattimäärät pelipisteissä olisivat 20 000 kappaletta ja erityisissä pelisaleissa 5 000 kappaletta.

RAY:n esitys tarkoittaisi käytännössä sitä, että kasinon ulkopuolisten raha-automaattien määrä lisääntyisi nykyisestä yhteensä noin 5000 kappaleella. Näistä 2500 sijoitettaisiin erityisiin pelisaleihin ja 2500 pelipisteisiin. Suhteellisesti suurin osa automaattimäärän lisäyksestä ehdotetaan tehtäväksi erityisissä pelisaleissa. Pelisaliautomaattien lisäys mahdollistaa tarjonnan lisäämisen ympäristössä, jossa RAY itse suorittaa pelaamisen valvonnan.

Raha-automaattien määrän lisääminen ei välttämättä lisää pelaamisen ongelmia. Vuodesta 1995 asti tehdyissä tutkimuksissa (RAY, Omnibus) ongelmallisen pelaamisen määrä on alentunut, vaikka automaattimäärät ovat lisääntyneet. Suomessa automaattien tuotto yhteiskunnalle on toiseksi korkein Italian jälkeen ja Suomessa automaattimäärät ovat Euroopan keskitasoa. Huomattavasti Suomea enemmän automaatteja on esimerkiksi Italiassa, Espanjassa ja Tanskassa. Ongelmapelaajien määrän vertailu on vaikeaa, mutta tuoreessa 24 maata koskevassa tutkimuksessa Suomi sijoittuu keskiarvon kohdalle.

Automaattimäärän lisäämisellä pelipisteissä on tarkoitus säilyttää kilpailulainsäädännöllinen tasapuolisuus automaattitarjonnassa sekä tyydyttää pelaajakunnan tarpeet tarjoamalla pelaamiselle laillinen vaihtoehto (kanavointi). Pelipisteautomaattien maltillinen lisääminen (2500kpl) mahdollistaa automaattien tuomisen syntyviin uusiin kauppakeskuksiin ym.

Tasapuolisen saatavuuden varmistaminen ei tutkimustenkaan mukaan lisää peliongelmiin määrää. Verrattuna esimerkiksi Ruotsiin, saatavuuden ja yrittäjäkumppanijakelun vuoksi laittomia automaatteja ei Suomessa käytännössä ole. Laiton tarjonta kuitenkin lisääntyy, jos kuluttajille ei pystytä tarjoamaan laillista vaihtoehtoa pelaamiselle tai laillinen vaihtoehto ei ole riittävän kiinnostava.

Raha-automaattien määrää tulnaisiin alustavien suunnitelmien mukaan lisäämään asteittain noin neljän vuoden tähtäimellä. Tarkoituksena on lisämäärän avulla varmistaa myös se, että uusia peli-ideoita ja -laitteita voidaan kokeilla

18.11.2011

ilman, että voimassa olevia sopimuksia yrittäjien kanssa joudutaan purkamaan.

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että monopolitoimijalla on velvollisuus tarjota ”luotettava mutta samalla houkutteleva vaihtoehto sääntelemättömille toiminnoille, mikä itsessään voi merkitä laajan pelivalikoiman tarjoamista, tietynlaista mainontaa ja turvautumista uusiin jakeluteihin”. Tämä on todettu esim. tuomioissa Placanica, Stoss sekä tuoreessa tuomiossa Dickinger ja Ömer (Tuomio C- 347/09, kohta 64).

Automaattien määrän lisäämisellä on vaikutus myös raha-automaattien tuottoihin. Raha-automaattien määrän ehdotettu lisäys mahdollistaa liiketoiminnan pitkäjänteisen suunnittelun ja maltillisen tuottojen kasvun. Tuottojen arvioidaan suotuisana sivuseuraamuksena kasvavan neljässä vuodessa inflatio- ja ostovoiman kehitys huomioiden 4 prosenttia.

RAY toteaa, että erityisten pelisalien enimmäismäärä voi olla esitetty 120 kappaletta, jos pelisali-käsitettä ei tulkita siten, että se tarkoittaisi myös esim. pelipistesyvennyksiä.

RAY esittää lisäksi, että asetuksen perustelutekstiin otettaisiin selvyuden vuoksi kirjaus siitä, että nykyinen käytäntö (nykyisin voimassa oleva rahapelilupa) ja nykyisen arpajaislain kirjoitustapa huomioiden ei ole erikseen tarpeellista eikä mahdollistakaan säätää sähköisten pelien (automaatit ja kasinopelit) enimmäismääristä.

Asetuksen 7 §

Asetus mahdollistaa toisen kasinon perustamisen Itä-Suomeen nykyisen Helsingissä sijaitsevan kasinon lisäksi. RAY esittää, että asetukseen lisättäisiin mahdollisuus vielä yhteen uuteen kasinoon, jolloin kasinoiden enimmäismäärä Suomessa olisi kolme.

Kasinomäärän lisääminen kolmeen antaisi mahdollisuuden turvata väestöpohjaan ja läpi vuoden tapahtuvaan turistivirtaan pohjautuva, alueellisesti tasapainoinen kasinosijoittelu. Esimerkiksi Ruotsissa kasinoita on tällä hetkellä neljä.

Veikkauksen rahapelien toimeenpanoa koskeva valtioneuvoston asetus

Asetuksen 1 §

RAY kiinnittää huomiota siihen, että Veikkauksen pelejä koskevan asetuksen 1 §:n mukaan ”Pelaaminen voi tapahtua joko asiamiespisteissä tai itsepalvelujärjestelmänä puhelimen, tietokoneen taikka niihin verrattavan teknisen sovelluksen välityksellä”. On yleisesti tiedossa, että Veikkaus olisi tuomassa erillisiä automaatteja kuluttajien saataville ja pelattavaksi. RAY huomauttaa, että arpajaislain määritelmien mukaan vain RAY voi pitää yleisön

18.11.2011

käytettävää raha-automaatteja. Raha-automaatti on määritelty arpajaislain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa seuraavasti: *Raha-automaatilla tarkoitetaan peliautomaattia tai -laitetta, jota pelaamalla pelaaja voi voittaa rahaa.*

RAY kiinnittää huomiota siihen, että 1.1.2012 voimaantulevan arpajaislain lähtökohtana on se, että rahapeliyhteisöjen toimeenpanevat rahapelit eroavat riittävästi toisistaan (13 §). Jos Veikkaukselle sallitaan ns. arpa-automaatin tuominen markkinoille, on se omiaan sekoittamaan kuluttajien käsitystä siitä, minkä yhteisön pelejä he pelaavat ja millä säännöillä. Kyseinen automaatti olisi myös käyttöympäristönsä (marketit, ravintolat jne.) ja pelillisten piirteidensä johdosta väistämättä kilpailutilanteessa RAY:n toimialaan kuuluvien raha-automaattien kanssa.

Olisi kummallinen tilanne, jos RAY:n raha-automaattien enimmäismääristä olisi asetustasoiset säännökset ja joku toinen toimija voisi tuoda kuluttajan näkökulmasta samanlaisia laitteita saataville ilman mitään kappale- tai muita rajoituksia. Näissä uusissa automaateissa suurimpien voittojen tai panosten suhde voisi olla aivan toisella tasolla kuin RAY:n automaateissa, joihin on säädetty asetuksilla ko. asioita koskevat rajoitukset. Tämä ei liene 1.1.2012 voimaantulevan eikä nykyisinkään voimassa olevan arpajaislain säännösten mukaan tarkoituksenmukaista ja sallittua.

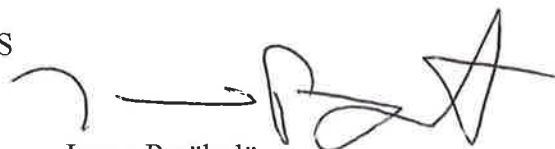
Pelisääntöasetukset

RAY pitää tärkeänä, että pelisääntöasetuksia annettaessa kiinnitettäisiin erityistä huomiota siihen, että eri peliyhteisöjen toimeenpanemat rahapelit eroavat riittäväällä tavalla toisistaan. Tämän varmistamiseksi RAY pitää tärkeänä, että pelisääntöasetuksia koskevista sisällöllisistä muutoksista pyydetäisiin lausunnot sekä poliisihallitukselta että muilta peliyhteisöiltä. RAY toteaa, että se on esittänyt sisäasiainministeriölle ehdotuksen lain mukaisiksi suurimmiksi sallituiksi voitoiksi RAY:n pelien osalta.

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYS

Sinikka Mönkäre
toimitusjohtaja

Janne Peräkylä
varatoimitusjohtaja